

Megjelenik hetenként kétszer szerdán és szombaton
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaihely (Vármegyház II. udv)

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP

Előfizetési ár:
Negyedévre . . . 2 pengő
Hirdetések:
négyzetcentiméterenként.
Nyílttér soronként 20 fillér

Telefon:
M. T. I. Kirendeltség és szerkesztőség, kiadóhivatal
109. szám.

FŐSZERKESZTŐ:

Báró MAILLOT NÁNDOR

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. MIZSÁK JÓZSEF

Telefon:
M. T. I. Kirendeltség és szerkesztőség, kiadóhivatal
109. szám.

Dókus Gyula

1849—1928.

Sátoraljaihely, 1928. okt. 12.

A református templom tornyából bússzó árad szét a szitáló őszi esőbe . . . meghalt Dókus Gyula, suttogják egymásnak bánatos arcu, szomorú szemű emberek.

Meghalt Nagyzemplén vármegye utolsó alispánja, jegyzi fel a krónika-író és nagy, vaskos könyvekből évszámokat irogat ki, eseményeket szedeget rovársra, hogy összegyűjtse az adatokat Dókus Gyula életének történetéhez. Mert az olyan életnek történetét, mint a Dókus Gyuláé volt, meg kell örökíteni az utókor számára, át kell adni az utánunk jövő nemzedékeknek, akiknek maholnap fogalmuk sem lesz arról, hogy mi is volt a régi vármegye és mi mindent művelhetett az, aki a vármegyének szentelte életét.

Ezek az igénytelen sorok természetesen nem ölhetik fel Dókus Gyula életének egész történetét és nem állíthatják klasszikusan az olvasó elé az ő egyéniségét. A fájdalom első rohamában, mely az ő elvesztése felett szorítja szívünket, csak jaj-szavunkat tudjuk hallatni, a kimerítő alaposság és a művészi gond nem tud még urrá lenni a toll felett!

Azután meg: amilyen szépséges, olyan bőszes is az anyag, amelyet feldolgozásra a Dókus Gyula élete kínál. Ennek az életnek minden mozzanata évtizedek hosszúságán át annyira egybe volt forrva Zemplénavármegye társadalmi, kulturális, gazdasági, állatvilágában minden vonatkozású életével, hogy nem volna túlzás, ha azt az időszakot, amelyet a vármegye szolgálatában töltött, egy későbbi történetíró, a Dókus Gyula korának nevezné el.

Attól a naptól kezdve, mikor a délceg huszárhadnagy 1870 július 26-án Zemplénavármegye törvényszékének joggyakornoka lesz, egészen nyugalomba vonulásáig, neve ott szerepel a vármegye annalesseinek ugyszólván minden egyes lapján.

Kezdeményezője és éltető lelke

mindazoknak a társadalmi mozgalmaknak, melyek a hatvanhetes kiegyezést követően Zemplénavármegyében megindultak. Az ő fel-fogása, finom, művészi ízlése dominálja, irányítja a jó társaság ízlését és felfogását. Mindenki által elismert „magister elegantiarum”, akinek behódol és akit utánoz a 70-es és 80-as évek fiatalosága.

Ha árvízveszély fenyeget, Dókus Gyula az első legény a gáton. Ha megmozdulnak az agrárszocialisták és a Bodrogközön a földosztás gondolatától forrnak a lelkek, Dókus Gyula megy a megtévedt tömeg közé és lecsillapítja a háborgó lelkeket.

Mint törhetetlen hive a Deák Ferenc nevéhez fűzött kiegyezésnek, kiváló gondnal és lelkesedéssel szervezi meg a milleniumi hódoló felvonulást.

Ki ne ismerné azt a szép képet, mely a vármegyháza nagytermének falán ezt a felvonulást örökíti meg és melyik magyar ifjú szíve nem dobbanna meg a zempléni daliák élén lovagló Dókus Gyula táncoló paripájának láttára?

Az uralkodóhoz való hűsége és következetesen vallott politikai meggyőződése, melynek sarkköve a 67-ki kiegyezés volt, nem gátolta meg azonban abban, hogy mikor ennek a kiegyezésnek a fundamentumát felülről kezdték bontogatni és a nemzeti ellenállást Kristóffy a szocialisták mozgósításával próbálta letörni, szíveivel-lelkeivel odaálljon az ellenzék táborába.

Az a márványtábla, mely Zemplénavármegye tisztikarának az alkotmányhoz való hűségét hirdeti, sohasem került volna a vármegyház falára, ha nem Dókus Gyula ad példát alantasainak a törvénytiszteletben és az alkotmányhoz való hűségben.

Hatása a tisztikarra szinte példátlan volt: mindenki a Dókus Gyula fejével akart gondolkodni, az ő stílusában adni kifejezést gondolatainak, szóval és írásban. És ez a gondolkozási és megnyi-

latkozási mód uri és előkelő volt.

Allandóan alkotni vágyott és alkotott is. Nincs a vármegyében olyan közintézmény, amelynek létrehozásában vagy továbbfejlesztésében orszlánrésze ne lett volna. Ami pedig Sátoraljaihelyben üdvös dolog van és a haladásnak, fejlődésnek jele, azt mind ő kezdeményezte, ő sürgette, ő támogatta. Dókus Gyula nélkül talán még ma sem volna itt sem vízvezeték, sem villanyvilágítás.

Mikor 1906-b. az alkotmányos kormányzás újból helyreállott, Dókus Gyula a viszontagságos 1905. év emlékére egy új vármegyházat akart építtetni. A törvényhatóság készséggel tette magáévá a tervet, a belügyminiszter is hozzájárult és nem Dókus Gyulán mulott, hogy ebből a szép gondolatból, amely Ujhely fejlődésének is hatalmas lendületet adott volna, semmi sem lett.

A háboru kitörése már előre-

haladott korában érte, de azért senki sem volt a vármegye területén, aki a polgári igazgatásra hárult feladatok teljesítésében nagyobb buzgalommal vette volna ki részét. — Csodálni való az az energia, amellyel akkor teljesítette kötelességét.

Ez a megfeszített buzgalom és a háborut követő események azonban megtörték életerejét és hosszú, kínos szenvedés után ma hajnalban nemes lelkét visszaadta alkotójának.

Halálának híre mélységes fájdalommal fog kiváltani innen és túl a trianoni határon. A régi, nagy Zemplénavármegye népe jól tudja még, hogy ki volt Dókus Gyula s ha megtudja, hogy immár átköltözött az örökkévalóság birodalmába, csak úgy meg fogják gyászolni a Laborc völgyében, a Vihorlát alatt, mint lent a Hernád vize mentén és a Sajó torkolatánál.

Dr. Szirmay István.

A Mindenható előtt térdel állva könyörög immár Nagyzemplén utolsó alispánja

Dókus Gyula búcsuja vármegyéjétől

Mély megindultsággal közöljük az alábbi sorokat, amelyekben Nagyzemplén utolsó alispánja mond búcsút hűséggel haláláig szeretett vármegyéjének.

Búcsuját azon a napon mondotta tollba, melyen nagyértékű muzeumát, életének legnagyobb büszkeségét, Zemplénavármegyének ajándékozta:

„Utoljára szólok ma hozzád, én kedves Zemplénavármegyém, de hangozzon csak akkor fogod már hallani, mikor az örökkévalóság kapuja bezáródott mögöttem.

Mégegyszer és utoljára akarom neked megmondani, én kedves Zemplénavármegyém, hogy mennyire szeretlek és szerettelek mindég. Szerettem édes asszút-termő hegyeidet, hol sok boldog szüreti örömben volt részem, szerettem sik rónaságaidat, hol férfilelket gyönyörködtető sebes vágatással agarasztunk jó Valdmeister lovamon. Szerettem szüleim ősi hajlékát, hol történelmi nagy idők alkonyán szült drága jó anyám. Talán azért is szerettelek oly nagyon, mert első földi táplálékom nem anyatej volt, hanem a te emlődből fakadt, én édes Zemplénavármegyém, a te napsütötte hegyeden termett asszúbor volt, mit először az életben érintett gyermeki ajkam.

Szerettem az ódon megyeházat, hol ifju, férfi s aggkorom legtöbb idejét töltöttem szorgalmas, komoly munkában. És szerettelek nem utolsó helyen Téged, egész Zemplén megye nagyközönsége!

Ezt tettel is bebizonyítandó, a mai napon neked adom azt, mi mulandó földi javaim közt nekem a legkedvesebb, miben életem legtöbb örömét s legteljesebb ki-elégülését találtam. Bizonyítom Neked azt, hogy kezemem mindég szíveimen, de soha zsebemen nem tartottam.

Sok, dicső nagy időt, hazánk ezredéves fennállásának ünnepét, a nemzeti ellentállást, Rákóczi hamvainak hazahozatalát együtt éltük át. Sok szomorú, nehéz, vérfelleges, néha sötét retegesszel teljes nap vonult el bánatosan le-hajtott főink fölött. De akár örömtűnnap, akár gyász és iszony napja virradt ránk, én veled mindég egy voltam gondolatban, érzésben, kötelességem rendíthetetlen teljesítésében.

És mégis megtörtént, hogy egyszer igen mély, fájó sebet vágál lelkemen! Mikor egyik lapod vezető helyén felszólítottál, hogy: „Vágjam fejembe kalapomat és sétáljak ki a megyei hajduk tisztelő sorai közt a megyeháza kapuján, átengedvén a fiatalabbaknak, hivatottabbaknak a helyet!” . . .

Egyes szám ára 10 fillér

Zemplén vármegye tisztikara fájdalmas megilletődéssel jelenti, hogy érdemekben gazdag, nagytehetségű volt vezére és kartársainak melegsívű, hűséges barátja

csabacsüdi DÓKUS GYULA

kir. kamarás, m. kir. kormányfőtanácsos, nyugalmazott alispán stb.

életének 79-ik évében, 1928. évi október hó 12. napján elhalálozott. Temetése Sátoraljauhelyen, 1928. évi október hó 14. napján d. u. 2 órakor a vármegye székházának udvarából fog megtörténni. Dókus Gyula több mint félszázadon keresztül szolgálta rajongásig szeretett vármegyéjét és mint alispán, 18 évig állott a közigazgatás élén. Férfias, tiszta jellemével, nagy tudásával, éleltapasztalatainak kiemertethetetlen bölcsességével egész közéletünknek hosszú évtizedeken át egyik vezetője, irányítója volt. Zemplén vármegyét, — amelynek élete végéig lelkes munkása maradt, — köztisztelőben álló személyének eltávozásával pótolhatatlan veszteség érte.

Követésge méltó tisztas emléket, igaz nagyrabecsülésünkkel és kegyelettel őrizzük meg!

— **A rosvági síremléket Lázár Vilmos apósának emelték.** A „Sárospatak” című lap egyik cikkirója arról számolt be, hogy Nagyrosvágyon megtalálták az egyik aradi vértanunak, Lázár Vilmosnak sírját és gondosan letisztított síremlék felirata tanuskodik arról, hogy ott az aradi vértanú nyugszik. Munkatársunknak a helyszínen történt megállapítása szerint a síremléket Lázár Vilmos apósának emelte a kegyelet. A sírfelirat szövege a következő:

AZ 1849 OKT. 6-ÁN
ARADON
KIVÉGZETT
LÁZÁR VILMOS
APÓSÁNAK
BR. REVICKY FERENCNEK
EMELTE
A
KEGYELET
1902.

A síremlék kiskövesdi homokkőből készült, — közadakozásból. Egyes szavak, így az EMELTE és az 1902 már teljesen elmosódott. — Lázár Vilmos az egyetlen ezredes volt a 13 vértanu között, 1848 előtt Nagyrosvágyon gazdálkodott. Felesége özv. Halassy Szerencsnek anyja. — Állítólag kriptának kell lenni a „Fellegvár” alatt is. Ez volt a Revicky—Lázár család kastélya és br. Revicky Ferenc építette. Valószínűnek látszik azonban, hogy a kastély alatt lévő csontok a XIX. század előtti időkből származnak. Bizonyos, hogy a fantázia majd minden időben megtalálja módját annak, hogyan termelje ki az aradi vértanu zempléni sírjáról már korábban is elterjesztett mesét.

— **Borhamisítási ítélet.** A tokaji járás főszolgabírája kih. 163/1927 számú jogerőre emel-

NE KINLÓDIEK LABAVAL!

EGY JÓ LABAFÜRDŐ SZÉKROKUS LABSOVAL

A LEGELHANYAGOLTABB LABAT IS RENDBEHOZZA OLYANOK LESZNEK LABÁI MINTHA UTASZULETTEK VOLNÁ!

kedett ítéletével Wassermann Hermann korcsmáros, tarcali lakost, azért, mert a korcsmájában 10% viz hozzáadásával meghamisított bort hozott forgalomba, illetve mért ki a fogyasztók részére, 15 nap elzárással és 26 pengő melékbüntetéssel sújtotta.

— **Betöréses lopások.** Vakmerő betöréses lopások történtek, e hét folyamán. Egy jól öltözött férfi Sátoraljauhelyen a pénzügyigazgatóságtól egy irógépet (ami Miskolcon a zálogházban megkerült), a sárospataki végrehajtói hivatalban készpénzt, a tokaji járásbírószálgától egy irógépet vitt el betöréses lopással.

— **Varrógép javításokat** szakszerűen, gyorsan és olcsón eszközöl a Singer varrógép részvénytársaság Sátoraljauhely Rákóczi u. 19.

— **Elfogytak az osztálysorsjegyek.** Példátlán az az érdeklődés, mely a XXI-ik m. kir. Osztálysorsjáték október 20-iki húzása iránt mutatkozik. Mint értesülünk, az árudák a sorsjegyeket nagyrészt eladták s még csak itt-ott akad egy-egy eladatlan sorsjegy. Érthető ez a nagy kereslet a sorsjegyek iránt, mert manapság mindenki gyorsan szeretne meggazdagodni s ezt egyedül egy szerencsés nyereménnyel érhetjük el. Az osztálysorsjáték tervezete szerint minden második sorsjegy nyer, szerencsés esetben 500.000 pengőt, mert jutalom 300.000 pengő, főnyeremény pedig 200.000 pengő. — Ezenkívül még kisorsolnak 100.000 es, 50.000-es, 40.000-es, 30.000 es, 25.000-es stb. nyereményeket, több mint 6 millió pengő készpénzben.

— **Vesztett macska halálosan megmarta egy asztalos-egédet.** Weisz József 21 éves asztalossegédet két héttel ezelőtt egy vesztett macska megmarta. A szerencsétlen fiatalembert a Pasztorbörze elkésve szállították s az uton irtózatossá kinok között kiszendvedt. — Miután valószínű, hogy a vesztett macska több állatot is megmarta, ezuton is inti a rendőrkapitányosság a közönséget a legnagyobb óvatosságra.

NYILT-TÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A Magyar Hirlap és a kaszinóügy.

A Magyar Hirlap vasárnapi számban foglalkozik a kaszinókérdéssel és cikkében azt a kitéltet használja, hogy a kaszinót a háztulajdonos „kistájerolta.” A cikk-

Holzer BUNDÁK
KOSSUTH LAJOS-U. 9

író t igen rosszul informálták, vagy pedig maga juttatta magát abba a helyzetbe, hogy teljes valótlanágot írjon. A valóság az, hogy a kaszinó elértektelenedett pénzzel jó fizető volt, minden negyedévben pontosan fizetett — lehetetlenül csekély összegeket. Mikor azonban békebeli bér 50—60%-át kellett fizetni, akkor már igen nehezen tett eleget fizetési kötelezettségeinek és hónapokig volt házbértartozásban. A kaszinótagok igen gyéren láto gatták a Központi kávéház feletti emeleti helyiségeket, igen sok kaszinótag nem fizetett tagsági díjat. A helyzet mindinkább súlyosodott. Az altiszt, aki az inkasszáns és egyben „házbérfizető” is lett egyszerre, nem tudott pénzt adni, mert — amint kijelentette — annyit sem birt beszédni, amiből a havi fizetését fedezhetné. — Ilyen körülmények között történt, hogy a bérlő nemtörődömsége folytán a zálogolást kellett kérni. Mikor történt ez? Amikor már jó félelvilakbér tartozás állott fenn, az adóvégrehajtók a házadó befizetését — jóllehet bankkölcsönből, a kaszinó nemfizetése dacára befizetést eszközöltünk — előírásukhoz híven, igen erélyesen sürgették. — A kaszinó kiköltözése alkalmával kisebb összegű házbérelengedésben részesült. — „Stájerolás” nem történt, annál kevésbé sem, mert a kaszinó az alapbér után esedékes törvényszerű 0/0-ot, tehát legutóbb 70+6=76%-ot fizetett. A zálogolást nemcsak az tette szükségessé, hogy a kaszinó félelvi házadó tartozásban volt, de az is, hogy másféle tartozások is fennállottak másokkal szemben.

Ez a való tényállás s ezt minden valószínűség szerint tudhatta a Magyar Hirlap „informátora” is!
Weinberger Artur.

MÉNYEK

osztálysorsjátékban.
nagyobb nyeresemény

10.000 pengő

nyeresemények:

10.000

10.000

10.000

20.000

15.000

10.000

5.000

összesen több mint

100.000 pengő készpénzben.

sorsjegy közül

számtalan nyer, tehát

első sorsjegy.

már október 20-án

szelődik.

árak hivatalos árai:

1 P 5 P 2,50 P

az összes árusítóknál.

SZERKERESKEDÉSBEN

OST MEGJELENT.
TET TARTALMAZÓ.
KÉPEKHEKILLUSZTRÁLT
DE OETKER-FÉLE
RECEPTKÖNYVET
ÁRA 30 FILLÉR

t tartalmazó, „Hogyan készül a jó
című könyvét kívánatra továbbra
nyen és bérmetve küldöm.

MODIANO SZIVARKAPAPIR ÉS HÜVELY

TUDOMÁNYOS SZEMLE
A MODIANO
elgarettapapiros
a legfinomabb
anyagokból készült
és ezért minőségese
teljesen hirtátlan

S. D. Modiano

